

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/107/2014
Identifikačné číslo spisu:	5312210025
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górász
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5312210025.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 8 C 213/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 25. septembra 2013 sp. zn. 6 NcC 482/2013, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Žalobkyňa podala 27. septembra 2012 na Okresnom súde Čadca žalobu, ktorou sa voči žalovanej domáhala náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). V žalobe okrem iného uviedla, že predmetnú ujmu jej spôsobil nesprávnym úradným postupom Okresný súd Čadca, preto jeho sudcovia nemôžu danú vec prejednať a rozhodnúť. Vzhľadom na to žiadala, aby Krajský súd v Žiline rozhodol o prikázaní tejto veci inému súdu toho istého stupňa (§ 12 ods. 1 O.s.p.).

Okresný súd Čadca považoval žalobu v uvedenej časti za námietku zaujatosti jeho sudcov a spis po ich vyjadrení sa k argumentácii žalobkyne predložil na rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

Krajský súd v Žiline uznesením z 25. septembra 2013 sp. zn. 6 NcC 482/2013 rozhodol, že sudkyne Okresného súdu Čadca JUDr. Laura Žideková a Mgr. Zlatica Výsocká sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Sudcovia Okresného súdu Čadca Mgr. Erika Dodulíková, Mgr. Richard Golis,

JUDr. Milan Gylánik, JUDr. Jozef Korduliak, Mgr. Andrea Kubjatková, JUDr. Anna Plichtíková, JUDr. Adriana Pytliaková, PhD., JUDr. Anna Hozáková, Mgr. Alena Jančulová nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa v celom rozsahu mimoriadny opravný prostriedok, označený ako dovolanie podľa § 237 písm. g/ O.s.p. s odôvodnením, že v konaní rozhodoval vylúčený sudca. Napadnuté rozhodnutie považovala na nesprávne aj z dôvodu, že malo predstavovať zásah do jej základného práva zaručeného čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Na základe uvedeného žiadala zrušiť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorému bola vec predložená na rozhodnutie o dovolaní žalobkyne, skúmal najskôr, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Dospel pritom k záveru, že vo veci ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť a preto treba konanie o dovolaní žalobkyne zastaviť.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 10a ods. 1 O.s.p. o dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako odvolacích súdov rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

V ostatne citovanom ustanovení Občianskeho súdneho poriadku je upravená funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o dovolaniach vtedy, ak je dovolaním napádané rozhodnutie krajského súdu vydané v odvolacom konaní. Zhodne s tým je podľa § 236 ods. 1 O.s.p. spôsobilým predmetom dovolania len právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, teda rozhodnutie vydané v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa.

Z ustanovenia § 16 ods. 1 tretia veta O.s.p. vyplýva, že o tom, či je sudca vylúčený, rozhodne nadriadený súd v senáte.

Rozhodovanie krajského súdu o námietke zaujatosti podľa vyššie uvedeného ustanovenia nemožno považovať (zamieňať) za rozhodnutie odvolacieho súdu. Krajský súd v konaní o námietke zaujatosti rozhoduje ako nadriadený súd príslušnému okresnému súdu. Keď rozhoduje o tom, či sudca okresného súdu je alebo nie je vylúčený, koná tak nie na základe odvolania, ale na základe zákonom predpokladaného postupu: sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania veci buď na návrh účastníka súdneho konania (§ 15a O.s.p.), alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 15 O.s.p.). Rozhodovanie krajského súdu ako súdu nadriadeného sa deje v zmysle organizačných vzťahov vo vnútri sústavy súdov, teda nie v rámci inštančných vzťahov; na tieto zásadné rozdiely napokon veľmi jasne upozornil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo 14. januára 2004 sp. zn. III. ÚS 164/03.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Z doposiaľ uvedeného je zrejmé, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nie je funkčne príslušný na rozhodovanie o dovolaní, ktorým bolo napadnuté predmetné uznesenie krajského súdu ako nadriadeného súdu, lebo sa tu nejedná o rozhodnutie, ktoré by bolo vydané v odvolacom konaní. Rozhodnutie nadriadeného súdu vydané v konaní o vylúčení sudcu (§ 16 ods. 1 O.s.p.) je síce rozhodnutie konečné,

ale je vynesené mimo rámca inštančného postupu; v takomto prípade krajský súd nekonal ani ako súd prvého stupňa a ani ako súd odvolací. Proti takému rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny opravný prostriedok (teda ani dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok účastníka; vyslovený záver o chýbajúcej funkčnej príslušnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky platí preto i v prípade, že podanie žalobcu - opravný prostriedok by sa neposúdil ako dovolanie, ale ako odvolanie). Ďalším záverom, ktorý z takéhoto stavu vyplýva, je, že nejestvuje žiadny funkčne príslušný súd, ktorý by mohol o takomto opravnom prostriedku rozhodnúť. Tieto závery sú v úplnej zhode s konštantnou judikatúrou zaujatou k danej otázke (porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 20/97, publikované v časopise Zo súdnej praxe v čísle vydania /zväzku/ 4 ročník 1998 na strane 81, uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo176/2009 z 13. novembra 2009 a sp. zn. 1 Cdo 63/2010 z 28. mája 2010).

So zreteľom na to, že dovolanie žalobkyne smeruje proti takému uzneseniu krajského súdu, kde nie je daná funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (a ani žiadneho iného súdu) o ňom rozhodovať, nezostalo iné riešenie, než aby pre uvedený neodstrániteľný nedostatok podmienky konania bolo konanie o tomto opravnom prostriedku v zmysle § 104 ods. 1 v spojení s § 243c O.s.p. zastavené. Rešpektovanie citovanej platnej procesnoprávnej úpravy je postupom, ktorý je založený na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, t.j. že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (porovnaj tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2010 č. k. IV. ÚS 389/2010-14).

Žalobkyňa z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o dovolaní muselo zastaviť a preto jej vznikla povinnosť nahradiť žalovanej trovy tohto konania. Najvyšší súd žalovanej však nepriznal náhradu trov tohto zastaveného konania, lebo nepodala návrh na rozhodnutie o priznaní tejto náhrady (§ 243b ods. 5 prvá veta v spojení s § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.